

Notice-and-Take-Down bij de registrar

Wie informatie van anderen *host*, is daar wettelijk niet aansprakelijk voor mits hij maar adequaat ingrijpt bij klachten. Dit Notice-and-Take-Down (NTD) regime bestaat nu zo'n tien jaar en hoewel het principe duidelijk is, zijn er toch nog steeds de nodige problemen en vragen. Eén onopgelost punt bij NTD is de positie van de registrar, de beheerder van de domeinnaam behorend bij een site waar klachten over kunnen komen – maar niet zelf de hosting van die site verzorgt.

NTD voorbij de hoster

Hoofregel uit de wet is dat degene die informatie aanbiedt, daar zelf aansprakelijk voor is. In veel gevallen is bij publicatie op internet deze aanbieder niet te vinden, of blijkt deze onwillig de informatie te verwijderen. De hostingprovider aanspreken is dan de logische volgende stap, en binnen het wettelijk regime van NTD is deze gehouden in te grijpen als de informatie onmiskenbaar tegen de wet is. Meer informatie over deze vorm van NTD is beschikbaar via o.a. <http://ecp.nl/werkgroep-notice-and-takedown>.

Wanneer echter ook de hostingprovider onbereikbaar of onwillig blijkt, dan kan het een optie zijn om de registrar aan te spreken. De registrar is verantwoordelijk voor de koppeling tussen de website en de bijbehorende domeinnaam. Wordt deze koppeling verbroken, dan is de website niet meer via de domeinnaam bereikbaar en daarmee ook de gewraakte informatie. Dit geldt dan echter ook voor alle andere informatie die op deze website staat. De vraag is dan of dat wel een gepaste actie is.

Evenwicht tussen belangen

De Europese Richtlijn waar het NTD regime op gebaseerd is, stelt dat deze regeling een “passend evenwicht tussen belangen” van alle partijen (klager, aanbieder, provider) moet bieden. Dit evenwicht heeft te maken met het achterliggende grondrecht van de vrije meningsuiting dat geraakt wordt door NTD. Immers, wordt een mening na een klacht verwijderd dan wordt daarmee de meningsuiting ingeperkt.

Nu mag een mening natuurlijk worden gestopt als deze tegen de wet is, maar hierbij gelden wel twee belangrijke grenzen: de proportionaliteit en de subsidiariteit. Een maatregel is proportioneel als deze gerechtvaardigd wordt door het doel en niet verder gaat dan nodig is voor dat doel. In de context van NTD: de mening kan écht niet en deze kan specifiek worden geblokkeerd. Van subsidiariteit is sprake als het ingezette middel het lichtste is waarmee dat doel kan worden bereikt. Andere middelen (zoals een weerwoord of rectificatie) moeten onvoldoende zijn gebleken.

Bij een specifieke uiting (een tekst of foto) kan een hoster binnen deze grenzen opereren. Hij kan de specifieke informatie offline halen zonder de overige informatie te raken. In uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld als de informatie niet eenduidig te identificeren is of het gaat om veel informatie op diverse plekken op de site, kan het nodig zijn de gehele site te blokkeren.

Een registrar (die niet zelf de hosting verzorgt) heeft niet de mogelijkheid om genuanceerd in te grijpen zoals een hoster gewoonlijk wel kan. Een domeinnaam werkt of

niet. Daarmee voldoet NTD bij een registrar niet of minder snel aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit. In het algemeen lijken er vier situaties denkbaar:

1. De gehele website is onmiskenbaar onrechtmatig. Denk aan een site gericht op stalking of bedreiging van één persoon, of het ontkennen van de Holocaust.
2. De onmiskenbaar onrechtmatige informatie is dusdanig ernstig van aard dat dit het weghalen van de overige content rechtvaardigt, met name wanneer gezien die ernst de grootst mogelijke spoed vereist en de door het ingrijpen veroorzaakte schade acceptabel is.
3. Het blokkeren van individuele pagina's is onmogelijk of onwerkbaar. Denk aan een website waarbij dezelfde informatie via meerdere adressen opvraagbaar is of op alle pagina's verschijnt. Of als gebruikers van een forum bij herhaling onrechtmatige berichten plaatsen waar het beheer niet "tegenop kan modereren".
4. De hostingpartij weigert bij herhaling in te grijpen en de schade loopt steeds verder op. Dit zou legitiem kunnen spelen wanneer de hostingpartij niet in Nederland gevestigd is en naar lokaal recht meent niet aansprakelijk te zijn (zoals bij een Amerikaanse provider die immers categorisch tegen claims beschermd is).

Hierbij staat nog de juridische vraag open of een registrar wel 'telt' als hosting provider zoals gedefinieerd in de wet. Een registrar host immers geen informatie zoals website-tekst of foto. Hooguit de informatie in DNS zou men als informatie kunnen kwalificeren die zij "opslaan en doorgeven op verzoek". Dit is nog nooit getest bij de rechter. Te verwachten is echter dat de rechter hierin meegaat. Wordt dit echter afgewezen, dan zou de registrar via de gewone regels van het aansprakelijkheidsrecht (de maatschappelijke onzorgvuldigheid) aangesproken worden. Inhoudelijk zou dit op dezelfde afweging neerkomen, met hooguit de extra vraag of de registrar niet vooraf had moeten screenen op mogelijke problemen.

NTD bij de reseller

Bij hosting en domeinregistratie speelt reselling een belangrijke rol. Kort gezegd houdt reselling in dat een partij bij een hoster ruimte en dataverkeer in bulk inkoopt en in kleinere pakketjes doorverkoopt (reselling). De reseller kan zo zijn eigen niche bedienen of aanvullende diensten aan de hosting koppelen.

Om domeinnamen te mogen registreren, moet een bedrijf als registrar erkend zijn door de registry zoals SIDN in Nederland. Niet elk bedrijf kan of wil aan deze eisen voldoen. Het is daarom gebruikelijk dat kleinere partijen, met name resellers, gebruik maken van de faciliteiten van een grotere partij. Een reseller kan zo domeinnamen laten registreren door zijn klanten, waarbij dan zijn leverancier functioneert als de daadwerkelijke registrar.

In het kader van NTD speelt hetzelfde probleem als hierboven geschetst, maar met de extra complexiteit dat de reseller de klantrelatie heeft. De registrar die NTD doet, moet dus voor de reseller beslissen dat de actie gepast is. Bij voorkeur wordt de klacht doorgegeven aan de reseller, aangezien binnen het regime van NTD de partij die het dichtst bij de inhoudsaanbieder zit bij voorkeur de klacht afhandelt. Dit kan het wel complexer maken, want er kunnen meerdere niveaus aan resellers tussen zitten.

Conclusie

Voorlopige conclusie is dat NTD bij registrar alleen in evidente grote gevallen en kennelijke onwilligheid van hoster gepast is. Hiervan zou bijvoorbeeld sprake kunnen zijn bij een 'dodenlijst'-site met een .nl domeinnaam bij een Nederlandse registrar, en een Amerikaanse hoster. Naar Amerikaans recht is zo'n site legaal (althans hoeft de hoster niet in te grijpen) maar naar Nederlands recht zou zo'n site evident onrechtmatig zijn. De registrar zou dan moeten ingrijpen. In de context van auteursrechtinbreuk zou het hoger beroep in de Pirate Bay-blokkades hier verhelderend kunnen werken.